

Date :- 25/04/2025

NOTIFICATION

Sub :- CBCS Syllabi of B. A. in Sanskrit (Sem. III & VI)

Ref. :- Decision of the Academic Council at its meeting held on 22/04/2025.

The Syllabi of B. A. in Sanskrit (Third and Fourth Semesters) as per **NATIONAL EDUCATION POLICY – 2020 (2024 Pattern)** and approved by the Academic Council as referred above are hereby notified for implementation with effect from the academic year 2025-26.

Copy of the Syllabi Shall be downloaded from the College Website
(www.kcesmjcollege.in)

Sd/-
Chairman,
Board of Studies

To :

- 1) The Head of the Dept., M. J. College, Jalgaon.
- 2) The office of the COE, M. J. College, Jalgaon.
- 3) The office of the Registrar, M. J. College, Jalgaon.

Knowledge is Power

Khandesh College Education Society's

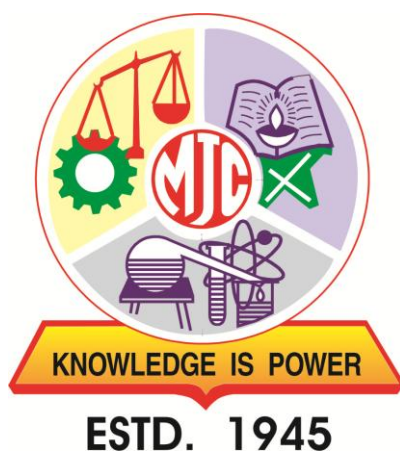
Moolji Jaitha College, Jalgaon

An "Autonomous College"

Affiliated to

Kavayitri Bahinabai Chaudhari

North Maharashtra University, Jalgaon-425001

STRUCTURE AND SYLLABUS

S.Y.B.A./B.COM./BSC.

B.A.Honours/ Honours with Research

(S.Y.B.A. MAJOR (DSC), MINOR, SEC, OE & CEP/FP SANSKRIT)

As per NEP-2020 Guidelines

w.e.f Academic Year: 2025-26

प्रस्तावना

उच्चशिक्षण हे सर्वसमावेशक मूल्याधिष्ठीत व कौशल्याधिष्ठीत असावे ही उच्च शिक्षणाची पूर्वअट आहे आणि ती सैद्धांतिक संकल्पनांचे सखोल ज्ञान आणि अनुभवात्मक प्रात्यक्षिक पद्धतींद्वारे प्राप्त केली पाहिजे. UGC, NEP-2020 आणि महाराष्ट्र सरकारच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार मूळजी जेठा महाविद्यालय (स्वायत्त) ने विभाग-विशिष्ट संरचना स्वीकारली आहे. महाविद्यालयाच्या संस्कृत अभ्यास मंडळाने संस्कृतप्रथम वर्ष पदवीचा अभ्यासक्रम तयार केला आहे. या अभ्यासक्रमातून संस्कृत भाषा आणि साहित्य याविषयीची माहिती तसेच संस्कृत लेखन व संभाषण ही भाषिक कौशल्ये विद्यार्थ्यांमध्ये विकसित होतील असा प्रयत्न केलेला आहे. संस्कृत विषयातील मूलभूत बाबींची माहिती व्हावी आणि संस्कृत भाषाव्यवहार अधिक सुखकर व्हावा हा या अभ्यासक्रमाच्या रचनेमागील हेतू आहे. याशिवाय, प्रथम वर्षाच्या विद्यार्थ्यांना संस्कृतची भाषिक कौशल्ये शिकविली जातील ज्यामुळे विद्यार्थ्यांची रोजगारक्षमता वाढेल.

तीन/चार वर्षांच्या एकूण अभ्यासक्रमात प्राचीन, अर्वाचीन आणि आधुनिक संस्कृत साहित्य, संस्कृतची भाषिक कौशल्ये, संस्कृत व्याकरण आणि संगणकीय संस्कृत, व्यावहारिक संस्कृत, विविध माध्यमांसाठीची लेखन आणि संवाद कौशल्ये व वेद, दर्शन हे विषय असणार आहेत. याशिवाय, अभ्यासक्रमाची रचना संस्कृत भाषा आणि भाषांतरमीमांसा यांसारख्या अभ्यासपत्रिका विविध क्षेत्रातील वर्तमान आणि भविष्यातील गरजा पूर्ण करण्यासाठी तयार करण्यात आलेल्या आहेत. ज्यातून विद्यार्थ्यांची विविध कौशल्ये विकसित करण्यावर भर देण्यात आला आहे. या अभ्यासक्रमात प्रात्यक्षिकाचा देखील समावेश आहे. प्रत्येक पेपरचा तपशीलवार अभ्यासक्रम सुचवलेल्या अधिक वाचनासाठीच्या संदर्भाच्या यादीसह जोडला आहे.

Program Specific Outcome (PSO) B.A.Sanskrit Honours/ Honours with Research

After completion of this course, students are expected to learn/understand the:

PSO No.	PSO
1.	Develop Attitude of Literary Forms. (Sanskrit Poetry, Story, Novel, Drama)
2.	Develop Reading, Writing & Communication Skills of Students.
3.	Develop Attitude of Sanskrit Linguistics & Grammar.
4.	Information about the history of Sanskrit Literature.
5.	Information about Literary Theory.
6.	Develop Critic and Research Attitude in Sanskrit Literature.

Multiple Entry and Multiple Exit options:

The multiple entry and exit options with the award of UG certificate/ UG diploma/ or three-year degree depending upon the number of credits secured;

Levels	Qualification Title	Credit Requirements		Semester	Year
		Minimum	Maximum		
4.5	UG Certificate	40	44	2	1
5.0	UG Diploma	80	88	4	2
5.5	Three Year Bachelor's Degree	120	132	6	3
6.0	Bachelor's Degree- Honours Or Bachelor's Degree- Honours with Research	160	176	8	4

S.Y.B.A. SANAKRIT Course Structure

SY BA SEM-III

Course	Credits	Hours/ Week	TH/PR	Code	Title of the Paper	
DSC	4	4	TH	SAN-DSC-231	Kavyashastra and Kavya काव्यशास्त्र आणि काव्य	22
DSC	2	2	TH	SAN-DSC-232	Tarkasangrah तर्कसंग्रह	
MIN	4	4	TH	SAN-MIN-231	Kavyashastra and Kavya काव्यशास्त्र आणि काव्य	
MIN	2	2	TH	SAN-MIN-232	Tarkasangrah तर्कसंग्रह	
SEC	2	2	TH	SAN-SEC-231	Skills of Sanskrit Language – I संस्कृतभाषा कौशल्ये-१	
OE	2	2	TH	SAN-OE-231	Bhagvatgeeta Part-I भगवतगीता भाग-१	
CEP	2	4	PR	SAN-CEP-231	Community Engagement Program me	
MI	2	2	TH	SAN- MIL-231	Vaidyakiye Subhashite वैद्यकीये सुभाषिते	

S.Y.B.A. SANAKRIT Course Structure

SEM-IV

Course	Credits	Hours/ Week	TH/PR	Code	Title of the Paper	
DSC	4	4	TH	SAN-DSC-241	Swapnavasavdattam स्वप्नवासवदत्तम्	22
DSC	2	2	TH	SAN-DSC-242	Vedantasar वेदान्तसार	
MIN	4	4	TH	SAN- MIN -241	Swapnavasavdattam स्वप्नवासवदत्तम्	
SEC	2	2	TH	SAN-SEC-241	Skills of Sanskrit Language -II संस्कृतभाषा कौशल्ये -२	
SEC	2	4	PR	SAN-SEC-242	Practical on Skills of Sanskrit Language प्रात्याक्षिक संस्कृतभाषा कौशल्ये	
OE	2	2	TH	SAN-OE-241	Bhagvatgeeta Part-II भगवद्गीता भाग-२	
FP	2	4	PR	SAN-FP-241	Sanskrit Field Project	
MIL	2	2	TH	SAN-MIL-241	Great Poets in Sanskrit Literature संस्कृत साहित्यातील श्रेष्ठ कवी	

DSC : Department-Specific Core
course

DSE : Department-Specific elective

GE/OE : Generic/ Open elective

SEC : Skill Enhancement Course

MIN : Minor course

AEC : Ability Enhancement Course

VEC : Value Education Courses

ENG : English

ES : Environmental studies

CI : Constitution of India

IKS : Indian Knowledge System

CC : Co-curricular course

TH : Theory

PR : Practical

SEMESTAR-III

तृतीय सत्र

एस.वाय.बी.ए. (संस्कृत)
तृतीय सत्र
SAN-DSC-231
Kavyashastra and Kavya
काव्यशास्त्र आणि काव्य

श्रेयांक : ४
एकूण तास : ६०

बहिस्थ गुण : ४०
अंतर्गत गुण : ६०

Course: Objective:	1. To study the Classical Sanskrit Poetry. 2. To give the basic knowledge of Sanskrit poetry & Shastra. 3. To inculcate the knowledge of moral ethics of human society to the students through the medium of Sanskrit poetry. 4. To study the different personality of people in society through the Sanskrit literature.	
Course: Outcomes:	At the end of course, the students will be able to; 1. Know the Classical Sanskrit Poetry. 2. Get the basic knowledge of Sanskrit poetry & Shastra. 3. Knowledge moral ethics of human society to the students through the medium of Sanskrit poetry. 4. Get the different personality of people in society through the Sanskrit literature.	
घटक	घटक विश्लेषण	तास
I	काव्यप्रकाश प्रथम उलास	
	1.1: काव्यप्रकाश प्रथम उल्लास 1.2 : मंगलाचरण ,काव्य प्रयोजन 1.3 : काव्य हेतू 1.4 : काव्य प्रकार	१५
	2.1 : उपमा उत्प्रेक्षा अलंकार 2.2 : रूपक, ससंदेह अलंकार 2.3 : श्लेष,निदर्शना,अलंकार 2.4 : अतिशयोक्ती अलंकार	१५

एस. वाय. बी.ए.

तृतीय सत्र

SAN -DSC- 232

Tarkasangrah

तर्कसंग्रह

श्रेयांक : २

एकूण तास : ३०

बहिस्थ गुण : २०

अंतर्गत गुण : ३०

Course: Objective:	1. This course aims to get the students acquainted with <i>Philosophy</i> of sanskrit. 2. The students enable with the concepts of Sanskrit <i>Tarkshastra</i> . 3. To provide the students with the knowledge of the types of <i>Darshanas</i> . 4. To make aware the students with different types of <i>Nyay & Vaisheshik Darshanas</i> .	
Course: Outcomes:	At the end of course, the students will be able to 1.know the importance of <i>Philosophy</i> of sanskrit. 2.get information about the concepts' of Sanskrit <i>Tarkshastra</i> . 3.get knowledge of the types of Darshanas. 4.iiidentify different types of <i>Nya & Vaisheshik Darshanas</i> .	
घटक	घटक विस्लेषण	तास
I	तर्क संग्रह 1.1: दर्शन परिचय 1.2: तर्क संग्रह परिचय 1.3: द्रव्य, गुण, कर्म, सामान्य, पदार्थ वर्णन 1.4: विशेष, समवाय, अभाव पदार्थ वर्णन	०८
II	तर्क संग्रह 2.1: आत्मा, परमात्मा, मन विवेचन 2.2: पृथिवी, आप, तेज, वायु, आकाश यांची लक्षणे 2.3: रूप, रस, गंध, स्पर्श, शब्द व यांच्या इंद्रियांचे वर्णन 2.4: चतुर्विध यथार्थानुभव	07
III	तर्क संग्रह 3.1: समवायी, असमवायी, निमित्त, त्रिविध का रण 3.2: चार प्रमाण 3.3: प्रत्यक्ष प्रमाण	०८

एस.वाय.बी.ए.
तृतीय सत्र
SAN-MIN-231
Kavyashastra & Kavya
काव्यशास्त्र आणि काव्य

श्रेयांक : ४
एकूण तास : ६०

बहिस्थ गुण : ६०
अंतर्गत गुण : ४०

Course: Objective:	1. To study the Classical Sanskrit Poetry. 2. To give the basic knowledge of Sanskrit poetry & Shastra. 3. To inculcate the knowledge of moral ethics of human society to the students through the medium of Sanskrit poetry. 4. To study the different personality of people in society through the Sanskrit literature.	
Course: Outcomes:	At the end of course, the students will be able to; 1. Know the Classical Sanskrit Poetry. 2. Get the basic knowledge of Sanskrit poetry & Shastra. 3. Knowledge moral ethics of human society to the students through the medium of Sanskrit poetry. 4. Get the different personality of people in society through the Sanskrit literature.	
Unit	Content	Hours
I	काव्यप्रकाश प्रथम उल्लास	
	1.1: काव्यप्रकाश प्रथम उल्लास 1.2 : मंगलाचरण ,काव्य प्रयोजन 1.3 : काव्य हेतू 1.4 : काव्य प्रकार	१५
	काव्यप्रकाश द्वितीय उल्लास	

एस. वाय. बी.ए.

तृतीय सत्र

SAN –MIN- 232

Tarkasangrah

तर्कसंग्रह

श्रेयांक : २

अंतर्गत गुण : २०

बहिस्थ गुण : ३०

एकूण तास : ३०

Course: Objective:	1.This course aims to get the students acquainted with <i>Philosophy</i> of sanskrit. 2.The students enable with the concepts of Sanskrit <i>Tarkshastra</i> . 3.To provide the students with the knowledge of the types of <i>Darshanas</i> . 4.To make aware the students with different types of <i>Nyay & Vaisheshik Darshanas</i> .	
Course: Outcomes:	At the end of course, the students will be able to 1.know the importance of <i>Philosophy</i> of sanskrit. 2.get information about the concepts' of Sanskrit <i>Tarkshastra</i> . 3.get knowledge of the types of Darshanas. 4.iiidentify different types of <i>Nya & Vaisheshik Darshanas</i> .	
घटक	घटक विक्षेपण	तास
I	तर्क संग्रह 1.1: दर्शन परिचय 1.2: तर्क संग्रह परिचय 1.3: द्रव्य, गुण, कर्म, सामान्य, पदार्थ वर्णन 1.4: विशेष ,समवाय ,अभाव पदार्थ वर्णन	08
II	तर्क संग्रह 2.1: आत्मा, परमात्मा, मन विवेचन 2.2: पृथिवी ,आप, तेज, वायु, आकाश यांची लक्षणे 2.3: रूप, रस, गंध, स्पर्श, शब्द व यांच्या इंद्रियांचे वर्णन 2.4: चतुर्विध यथार्थानुभव	07

एस. वाय. बी.ए.

तृतीय सत्र

SAN-SEC -231

Skills of Sanskrit Language - I

संस्कृत भाषा कौशल्ये -१

श्रेयांक : २
तासिका: ३०

बहिस्थ गुण : ३०
अंतर्गत गुण २०

Course:	1.To study the basic knowledge about Sanskrit grammar.	
Objective:	2.To study the importance of creative language. 3.To study the language skill. 4.To introduce the Sanskrit Language.	
Course:	At the end of course, the students will be able to	
Outcomes:	1.learn the basic knowledge about Sanskrit grammar. 2.know the importance of creative language . 3.the language skill. 4.To know the Sanskrit Language.	
घटक	घटक विश्लेषण	तासिका
I	वाक्य विस्तर:	
	1.1 प्रथमः, द्वितीयः, तृतीय पाठः १.२: चतुर्थः, पंचमः, षष्ठः पाठ १.३: सप्तमः, अष्टमः, नवमः पाठ १.४: दशमः, एकादशः, द्वादश:पाठः	15
	2.1 त्रयोदशः, चतुर्दशः, पंचदशः पाठः 2.2 शोडशः, सप्त दशः, आष्टादश:पाठः 2.3 एकोनविंशतिः, विंशः, एकविंशः पाठः 2.4 द्वाविंशः त्रयोविंशः चातुर्विंशः पाठः	15
अभ्यासाचे स्रोत:	• वाक्य विस्तर: संपा. वेम्पटी कुटुंबशास्त्री, नवी दिल्ली, राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान, २०१३	

एस.वाय.बी.ए./बी.काम/बी.एस्सी (संस्कृत)
तृतीय सत्र
SAN-OE- 231

Bhagavatgeeta - part- I

भगवद्गीता – भाग- १

श्रेयांक : २

एकूण तास : ३०

बहिस्थ गुण : ३०

अंतर्गत गुण : २०

Course:	1. To study the Indian philosophy.	
Objective:	2. To study the importance of Bhagwat Geetha. 3. To study the Karma Sidhant. 4. To introduce the Philosophical approach of Bhagwat Geetha.	
Course:	At the end of course, the students will be able to	
Outcomes:	1. Learn the study the Indian philosophy. 2. Know study the importance of Bhagwat Geetha. 3. Understand the study the Karma Sidhant. 4. To know the Philosophical approach of Bhagwat Geetha.	
घटक	घटक विश्लेषण	तासिका
I	भगवद्गीता –कर्मयोग अध्याय १	
	1.1 श्लोक क्रमांक १ ते ५ 1.2 श्लोक क्रमांक ६ ते १० 1.3 श्लोक क्रमांक ११ ते २० 1.4: श्लोक क्रमांक २१ ते ३०	08
II	भगवद्गीता –कर्मयोग अध्याय १	
	2.1: श्लोक क्रमांक ३१ ते ३५ 2.1: श्लोक क्रमांक ३६ ते ४० 2.3: श्लोक क्रमांक ४१ ते ४५ 2.4: श्लोक क्रमांक ४६ ते ४९	07
III	भगवद्गीता –कर्मयोग अध्याय -२ 3.1: श्लोक क्रमांक १ ते १० 3.2: श्लोक क्रमांक ११ ते २५ 3.3: श्लोक क्रमांक २६ ते ३५ 3.4: श्लोक क्रमांक ३६ ते ४०	08

SYBA (Sanskrit)
SEMESTER-III
SAN -CEP – 231 – Community Engagement Program

Credits – 2

Marks – 50

Guidelines for CEP & FP

In alignment with the National Education Policy (NEP) 2020, Moolji Jaitha College (Autonomous), Jalgaon is introducing the Community Engagement Program and Field Project at the undergraduate level. The NEP 2020 emphasizes holistic development, inclusivity, and integrating vocational education with academic learning, aiming to nurture socially responsible individuals. This course fosters a strong connection between education and real-world applications. We believe that experiential learning, community involvement, and fieldwork are essential components of a well-rounded education. These initiatives aim to bridge the gap between theoretical knowledge and practical experience, helping students develop critical thinking, problem-solving skills, and a sense of civic responsibility. Additionally, students will learn about the challenges faced by vulnerable households and appreciate local wisdom and lifestyles.

Inspired by NEP 2020, the Community Engagement Program and Field Project aim to produce knowledgeable, compassionate, and proactive graduates, contributing to a more just, equitable, and sustainable society.

Objectives

- Engage students in activities that foster emotional, social, and intellectual growth, encouraging a well-rounded approach to personal and academic development.
- Provide hands-on experiences that complement classroom learning, enabling students to apply their knowledge in real-world settings and improve the quality of their education through practical applications.
- Develop a sense of responsibility towards the community by encouraging students to actively participate in social and environmental initiatives, and appreciate rural culture, lifestyle, and wisdom.

- Promote teamwork and collaboration among students, educators, and community members to address local issues and challenges, enhancing collaborative problem-solving skills.
- Ensure the program is accessible to all students, regardless of their socio-economic background, while educating them about the status of various agricultural and development programs and the challenges faced by vulnerable households.

Learning Outcomes

After completing this course, students will be able to

- Gain an understanding of rural life, Indian culture and ethos and social realities
- Develop a sense of empathy and bonds of mutuality with the local community
- Appreciate significant contributions of local communities to Indian society and economy
- Learn to value the local knowledge and wisdom of the community
- Identify opportunities for contributing to community's socio-economic improvements

Course Structure: 2 Credits Course (60 hours)

S. No.	Module Title	Module Content	Assignment	Teaching/ Learning Methodology
1	Appreciation of Rural Society	Rural lifestyle, rural society, caste and gender relations, rural values with respect to community, nature and resources, elaboration of "soul of India lies in villages", rural infrastructure.	Prepare a map (physical, visual or digital) of the village you visited and write an essay about inter-family relations in that village.	– Classroom discussions – Field visit – Assignment Map

2	Understanding rural and local economy and livelihood	Agriculture, farming, land ownership, water management, animal husbandry, non-farm livelihoods and artisans, rural entrepreneurs, rural markets, migrant labour.	Describe your analysis of the rural household economy, its challenges and possible pathways to address. Circular economy and migration patterns.	– Field visit – Group discussions in class – Assignment
3	Rural and local Institutions	Traditional rural and community organisations, Self-help Groups, Panchayati raj institutions (Gram Sabha, Gram Panchayat, Standing Committees), Nagarpalikas and municipalities, local civil society, local administration.	How effectively are Panchayati Raj and Urban Local Bodies (ULBs) institutions functioning in the village? What would you suggest to improve their effectiveness? Present a case study (written or audio-visual).	– Classroom – Field visit – Group presentation of assignment

4	Rural and National Development Programmes	History of rural development and current national programmes in India: Sarva Shiksha Abhiyan, Beti Bachao, Beti Padhao, Ayushman Bharat, Swachh Bharat, PM Awaas Yojana, Skill India, Gram Panchayat Decentralised Planning, National Rural Livelihood Mission (NRLM), Mahatma Gandhi National Rural Employment Guarantee Act 2005 (MGNREGA), SHRAM, Jal Jeevan Mission, Scheme of Fund for Regeneration of Traditional Industries (SFURTI), Atma Nirbhar Bharat, etc.	Describe the benefits received and challenges faced in the delivery of one of these programmes in the local community; give suggestions about improving the implementation of the programme for the poor. Special focus on the urban informal sector and migrant households.	– Classroom – Each student selects one program for field visit – Written assignment
---	--	--	--	---

Note: The modules are suggestive in nature and students can opt any one activities for community engagement program and field project based on topic appropriate to their regional community context.

Suggestive Themes for field-based / community engagement activities are listed below:

- Interaction with Self Help Groups (SHGs) women members, and study their functions and challenges; planning for their skill-building and livelihood activities;
- Visit Mahatma Gandhi National. Rural Employment Guarantee Act 2005 (MGNREGS) project sites, interact with beneficiaries and interview functionaries at the work site;
- Field visit to Swachh Bharat project sites, conduct analysis and initiate problem solving measures;
- Conduct Mission Antyodaya surveys to support under Gram Panchayat Development Plan (GPDP);

- Interactive community exercise with local leaders, panchayat functionaries, grass-root officials and local institutions regarding village development plan preparation and resource mobilization;
- Visit Rural Schools/mid-day meal centres, study academic and infrastructural resources, digital divide and gaps;
- Participate in Gram Sabha meetings, and study community participation;
- Associate with Social audit exercises at the Gram Panchayat level, and interact with programme beneficiaries;
- Visit to local Nagarpalika office and review schemes for urban informal workers and migrants;
- Attend Parent Teacher Association meetings, and interview school drop outs;
- Visit local Anganwadi Centre and observe the services being provided;
- Visit local NGOs, civil society organisations and interact with their staff and beneficiaries;
- Organize awareness programmes, health camps, Disability camps and cleanliness camps;
- Conduct soil health test, drinking water analysis, energy use and fuel efficiency surveys and building solar powered village;
- Raise understanding of people's impacts of climate change, building up community's disaster preparedness;
- Organise orientation programmes for farmers regarding organic cultivation, rational use of irrigation and fertilizers, promotion of traditional species of crops and plants and awareness against stubble burning;
- Formation of committees for common property resource management, village pond maintenance and fishing;
- Identifying the small business ideas (handloom, handicraft, khadi, food products, etc.) for rural areas to make the people self-reliant.
- Management curriculum may include aspects of micro-financing in a rural context;
- Chemistry syllabus can have a component of conducting water and soil analysis in surrounding field areas;
- Political science syllabus could include a mapping of local rural governance institutions and their functioning.
- Environment education will include areas such as climate change, pollution, waste management, sanitation, conservation of biological diversity, management of biological resources and biodiversity, forest and wildlife conservation, and sustainable development and living
- Understanding panchayats and constitutional mandate of local governance
- Panchayat administration, Gram Sabha, Mahila Sabha, Gram Panchayat Development Plan (GPDP), local planning of basic services.

- Micro-finance, SHGs, system of savings and credit for local business, linkages to banks, financial inclusion.
- Rural – entrepreneurship, opportunities for small business in local communities, access to financial and technical inputs to new entrepreneurs.
- Renewable energy, access to household and community level solar and bio-mass systems for sustainable energy use.
- Participatory Monitoring and evaluation of socio-economic development programmes, and cost-benefit analysis of project proposals.
- Participatory decentralised planning, Gram Panchayat Development Plan (GPDP), and micro-level data analysis for new investments.
- Urban informal settlements and basic services.
- Migrant workers' livelihood security and social services.
- Hygiene and sanitation, improving health and personal behaviours, locally manageable decentralised systems and awareness against stubble burning.
- Water conservation, traditional practices of storage and harvesting, new systems of distribution and maintenance.
- Women's empowerment, gender inequality at home, community and public spaces, safety of girls and women, access to skills, credit and work opportunities.
- Child security, safety and good parenting, nutrition and health, learning and training for child care.
- Rural Marketing, market research, designing opportunities for rural artisans and crafts, and new products based on demand assessment.
- Community Based Research in Rural Settings, undertaking research that values local knowledge, systematises local practices and tools for replication and scale-up.
- Peri-urban development of informal settlements, mapping and enumeration, design of local solutions.

The field based activities should be conducted using community-based participatory research methodology in partnership with local community institutions and relevant public agencies so that the findings of research are shared with them and they develop ownership of the same.

Teaching and Learning Methods

- An ICT based online/offline module needs to be prepared for self-paced learning by students for one credit which can be supplemented through discussions in the classroom.
- Reading and classroom discussions, Participatory Research Methods and Tools, Community dialogues, Oral history, social and institutional mapping, interactions with elected panchayat leaders and government functionaries, Observation of Gram Sabha, Field visits to various village institutions
- Classroom theory must be linked to the realities of the local field areas.

Implementation Strategy

एस.वाय.बी.ए.(संस्कृत)

तृतीय सत्र

SAN-CEP- 231

Community Engagement Programme

श्रेयांक : २
तासिका: ३०

बहिस्थ गुण - २०
अंतर्गत गुण - ३०

Course:	1.To study the basic concept of Community Engagement Program me.	
Objective:	2.To study the importance of Community Engagement Program me. 3.To study the real experience of Community Engagement Program me.	
Course:	At the end of course, the students will be able to	
Outcomes:	1.learn the basic knowledge concept of Community Engagement Program me 2.know the importance of Community Engagement Program me in Human Life .. 3.to know the real experience of Community Engagement Program me	
घटक	घटक विश्लेषण	तासिका
I	Community Engagement Program me	
	प्रशिक्षण	10
	एखाद्या परिसरातील मुलांना उच्चारणाचे धडे देणे. गुरुकुलाला भेट देणे आणि प्रत्यक्ष उच्चारणाचे धडे देणे आणि घेणे.	10
	संस्कृत भाषा संवर्धनासाठी कार्यक्रम करणे. प्राचीन संस्कृत साहित्याचा परिचय समाजाला करवून देणे	10
II	शाळेतील मुलांना भगवतगीते सारख्या श्लोकांचे धडे देणे. वेद व वैदिक साहित्याचा परिचय समाजाला करवून देणे.	

एस.वाय.बी.ए.

तृतीय सत्र

SAN-MIL-231

Vaidyakiye subhashite

वैद्यकीये सुभाषिते

तासिका: ३०

श्रेयांक : २

बहिस्थ गुण २०

अंतर्गत गुण - ३०

Course: Objective:	- This course aims to get the students acquainted with the ancient <i>Ayurvedik Literature</i>. - The students enable with the concepts of sanskrit <i>Ayurvedashastra</i>. - To provide the students with the knowledge of the <i>Vat</i>, <i>Pittakaphadoshas</i>. - To make aware the students with different types of <i>great ancient heritage of Sushrut, Charak & Dhanvantari ,etc.</i>	
Course: Outcomes:	At the end of course, the students will be able to - know the importance of <i>Ayurvedik Literature</i>. - get information about the concepts' of Sanskrit <i>Ayurvedashastra</i> - get knowledge of the types of <i>Vat, Pitta, Kaphadoshas</i>. - identify different types of <i>Sushrut, Charak & Dhanvantari ,etc</i>	
घटक	घटक विश्लेषण	तासिका
I	वैद्यकीयसुभाषिते	
	1.1 प्राणायाम महत्व,रोग निवारण 1.2 प्राणायामाचे 1.3 प्राणायामाने रोग निवारण. 1.4 स्नान विधि-प्रकरण.	08
	2.1 स्नानाचे महत्व व लाभ, 2.2 स्नानाचे प्रकार. 2.3 शौच विज्ञानीय प्रकरण. 2.4 शुचितेचे महत्व.	07

III	3.1 खरी पवित्रता कोणती असते. 3.2 अंतर बाह्य शुद्धी 3.3 जल प्रकरण 3.4 शुद्ध जल व अशुद्ध जल यांची ओळख	08
IV	4.1 जल सेवनाची विधी 4.2 अन्न प्रकरण 4.3 आहाराचे महत्त्व. 4.4 अन्न, जल व सुभाषित	07
अभ्यासाचे स्रोत:	- संपा. प्रा. आचार्य अखिलेश शर्मा ; वैद्यकीय सुभाषिते, लातूर ; विद्याभारती प्रकाशन;2010. - डॉ. भास्कर गोविंद घाणेकर ; वैद्यकीयसुभाषित साहित्यम्; वाराणसी ;चौखम्भा प्रकाशन;2018. - डॉ. भास्करगोविंदघाणेकर; वैद्यकीयसुभाषितसाहित्यम् ; - संपा.डॉ. सुभाषरानाडे; वाराणसी; चौखम्भाप्रकाशन; 2018. - डॉ. भास्कर गोविंद घाणेकर; वैद्यकीयसुभाषितसाहित्यम्; - संपा.परशुराम लक्ष्मण वैद्य ; वाराणसी;चौखम्भासंस्कृत संस्थान; 2001. - प्रो.एम.एन.पांडुरंग; वैद्यकीय सुभाषितानि; वाराणसी; चौखम्भासंस्कृत संस्थान; 2012. - चरक ;संक्षिप्तचरक संहिता;संपा- डॉ. एस. व्ही. शुक्ल; वाराणसी;चौखम्भा ओरियान्टाल सीरिज;2017 - चरक; चरक संहिता;संपा- चक्रपाणि दत्त; हैदराबाद ; N.I.N.M. हेरिटेज; 2014. - चरक; चरकसंहिता; संपा-डॉ. रामतीर्थ शर्मा; वाराणसी; चौखम्भा ओरियान्टालिया; 2017. - Charak ;Charak Sanhita, P.V.Sharm Varaansi ; Chaukhambha Orientlia ;2005. - अष्टांग हृदय ;अष्टांग हृदय सुत्रस्थान; डॉ. ब्रह्मानंद त्रिपाठी; वाराणसी ;चौखम्भा विद्याभवन; 2011.	

SEMESTER-IV

चतुर्थ सत्र

एस.वाय.बी.ए. (संस्कृत)

चतुर्थ सत्र

SAN-DSC- 241

Sanskrit Drama (Swapnvasavdattam)

संस्कृत-नाटक (स्वप्नवासवदत्तम्)

श्रेयांक : ४

एकूणतास: ६०

बहिस्थ गुण -६०

अंतर्गत गुण -४०

Course:	1. To study the Sanskrit Drama.	
Objective :	2. To give the knowledge of Rasa, Abhinaya, story to the students by Sanskrit Drama . 3. To inculcate the knowledge of moral ethics of human society to the students through the medium of Sanskrit Drama. 4. To study the different Characters in society through the Sanskrit Drama.	
Course:	At the end of course, the students will be able to;	
Outcomes:	1. Know the Sanskrit Drama . 2. get the knowledge of Rasa, Abhinaya, story to the students by Sanskrit Drama 3. Knowledge of moral ethics of human society through the medium of Sanskrit Drama. 4. know the different Characters in society through the Sanskrit Drama.	
घटक	घटकविश्लेषण	तासिका
I	स्वप्नवासवदत्तम्	
	1.1 नाटक परिचय 1.2 कथावस्तू आणि पात्र परिचय 1.3 प्रथम अंक 1.4 प्रथम अंक	१५
	2.1 द्वितीय अंक 2.2 द्वितीय अंक 2.3 द्वितीय अंक 2.4 तृतीय अंक	१५
	3.1 चतुर्थ अंक 3.2 चतुर्थ अंक	१५

	3.3 चतुर्थ अंक 3.4 पंचम अंक	
IV	4.1 पंचम अंक 4.2 पंचम अंक 4.3 षष्ठ अंक 4.4 षष्ठ अंक	१५
अभ्यासाचे स्रोत:	• कळंबेकरवि.वा., संस्कृतसाहित्याचासोपपत्तिकइतिहास. नागपूर: शारदाप्रकाशन १९९३ • मकडोनेलए.ए., A History of Sanskrit Literature. पुनर्मुद्रण, नवीदिल्ली: मुंशीराममनोहरलाल १९६६ • कीथए.बी, A History of Sanskrit Literature. दिल्ली: मोतीलालबनारसीदास २००१ • दासगुप्ताअँडडेक्लासिकलपीरियड, A History of Sanskrit Literature. खंड १, कलकत्ता: कलकत्ताविद्यापीठ १९६२ • विन्टरनिट्झएम. A History of Sanskrit Literature. खंड १ व ३, कलकत्ता: १९५९ दिल्ली: पुनर्मुद्रण, मोतीलालबनारसीदास १९९८. • भास, कर्णभारम्संपादक- अखिलेशशर्मा लातूर. विद्याभारतीप्रकाशन. २०१० • भासनाटकत्रयम्संपादक- म.मो. केळकर हातवळणे मंगरूळकपुणे. • मिराशी. व.वि, भवभूति, मुंबई, महाराष्ट्रराज्यसाहित्य- संस्कृतीमंडळ, १९९९ • भट. गो. के. संस्कृतनाटके आणि नाटककार, पुणे, श्रीविद्याप्रकाशन पुणे ३०. १९८० • भास, तीनएकांकिका, किल्हापूर, महाराष्ट्रग्रंथ भांडार महाद्वाररस्ता, पुणे १९६२	

एस.वाय.बी.ए.
चतुर्थ सत्र
SAN-DSC-242
Vdantasar
वेदान्तसार

श्रेयांक : २
तासिका: ३०

बहिस्थ गुण : २०
अंतर्गत गुण : ३०

Course: Objective :	- This course aims to get the students acquainted with Philosophy of sanskrit. - The students enable with the concepts of sanskrit <i>Tarkshastra</i>. - To provide the students with the knowledge of <i>Vedaantas</i>. To make aware the students with different types of <i>Purv & Uttar Mimaansa</i>.	
Coarse Outcomes:	At the end of course, the students will be able to; - know the importance of <i>Philosophy</i> of sanskrit. - get information about the concepts' of Sanskrit <i>Tarkshastra</i>. - get knowledge of <i>Vedaantas</i>. - identify different types of <i>Purv & Uttar Mimaansa</i>	
घटक	घटक विश्लेषण	तासिका
I	वेदांत सार	
	1.1 मंगलाचारण 1.2 गुरुवंदन, उपनिषदांची वेदान्त संज्ञा 1.3 अनुबंधचतुष्टय 1.4 साधनचतुष्टय	0७
	2.1 शिष्य गुरु कर्तव्य 2.2 अध्यारोप, अपवाद 2.3 समष्टी-व्यष्टी वर्णन 2.4 ईश्वर -प्राज्ञ	0८
III	3.1 तुरीय चैतन्य वर्णन 3.2 अज्ञानाची दोन शक्ती आवरण आणि विश्लेष 3.3 सृष्टिक्रम 3.4 सप्तदश अवयव लिंग शरीर	0७

IV	4.1 सूक्ष्म प्रपंच, स्थूल प्रपंच 4.2 आत्मवादी सिद्धांत 4.3 जीवन्मुक्त 4.4 यमनियम	0८
अभ्यासाचे स्रोतः	सदानंद योगीन्द्र ; वेदान्त सार; व्याख्याकार-डॉ. गजानन्द शास्त्री मुसळगांवकर ; वाराणसी ; चौखंबा कृष्णदास अकादमी ; 2016. . सदानंदयोगीन्द्र; वेदान्तसार; व्याख्याकार-डॉ. श्रीकारा G.N; शृंगेरी; राष्ट्रीय संस्कृत संस्थान ; 2018. सदानंदयोगीन्द्र; वेदान्तसार; व्याख्याकार-पं. राम स्वरूप ; मुंबई; खेमराज श्री कृष्णदास ; 2011. सदानंदयोगीन्द्र; वेदान्तसार; व्याख्याकार-डॉ. सच्चिदानंद मिश्र ; वाराणसी; दक्षिणा मूर्ती मठ प्रकाशन; 2014. सदानंदयोगीन्द्र; वेदान्तसार; व्याख्याकार-डॉ. सौ. नलिनी चाफेकर; ठाणे; श्री म.ग. चाफेकर 24 मधुमालती सोसायटी, नौपाडा; 1994. महर्षि व्यास ; वेदान्त दर्शन; संपा. आचार्य उदयवीर शास्त्री ; दिल्ली; गो.हा.नई सडक; 2001. महर्षिव्यास; वेदान्तदर्शन; संपा. श्रीरामशर्मा आचार्य; मथुरा; युगनिर्माणयोजना , गायत्रीतपोभूमी; 1990. महर्षिव्यास; वेदान्तदर्शन; स्वामी ब्राह्ममुनी परिव्राजक; दिल्ली; वि.गो.हा.नई सडक; 1998 . सदानंदयोगीन्द्र; वेदान्तसार; व्याख्याकार-डॉ. मिथिलेश पांडेय; कानपूर; राधा पब्लिकेशन्स ; 2009. स्वामी आनंतानंद जी ; वेदान्त तत्व विचार; गया ; बाबू रघुवंश सिंह ; 1968.	

एस.वाय.बी.ए.

चतुर्थ सत्र

SAN-MIN- 241

Swapnvasavdattam

स्वप्नवासवदत्तम्

श्रेयांक : ४

एकूणतास: ६०

बहिस्थ गुण -६०

अंतर्गत गुण -४०

Course:	1. To study the Sanskrit Drama.	
Objective :	2. To give the knowledge of Rasa, Abhinaya, story to the students by Sanskrit Drama. 3. To inculcate the knowledge of moral ethics of human society to the students through the medium of Sanskrit Drama. 4. To study the different Characters in society through the Sanskrit Drama.	
Course:	At the end of course, the students will be able to;	
Outcomes:	1. Know the Sanskrit Drama. 2. get the knowledge of Rasa, Abhinaya, story to the students by Sanskrit Drama 3. Knowledge of moral ethics of human society through the medium of Sanskrit Drama. 4. know the different Characters in society through the Sanskrit Drama.	
घटक	घटकविश्लेषण	तासिका
I	स्वप्नवासवदत्तम्	
	1.1 नाटक परिचय 1.2 कथावस्तू आणि पात्र परिचय 1.3 प्रथम अंक 1.4 प्रथम अंक	१५
	2.1 द्वितीय अंक 2.2 द्वितीय अंक 2.3 द्वितीय अंक 2.4 तृतीय अंक	१५
	3.1 चतुर्थ अंक 3.2 चतुर्थ अंक 3.3 चतुर्थ अंक 3.4 पंचम अंक	१५

IV	4.1 पंचम अंक 4.2 पंचम अंक 4.3 षष्ठ अंक 4.4 षष्ठ अंक	१५
अभ्यासाचे स्रोत:	• कळवेकरवि.वा., संस्कृतसाहित्याचासोपपत्तिकइतिहास. नागपूर: शारदाप्रकाशन १९९३ • मकडोनेलए.ए., A History of Sanskrit Literature. पुनर्मुद्रण, नवीदिल्ली: मुंशीराममनोहरलाल १९६६ • कीथए.बी, A History of Sanskrit Literature. दिल्ली: मोतीलालबनारसीदास २००१ • दासगुप्ताअँडडेक्लासिकलपीरियड, A History of Sanskrit Literature. खंड १, कलकत्ता: कलकत्ताविद्यापीठ १९६२ • विन्टरनिट्झएम. A History of Sanskrit Literature. खंड १ व ३, कलकत्ता: १९५९ दिल्ली: पुनर्मुद्रण, मोतीलालबनारसीदास १९९८. • भास, कर्णभारम्संपादक- अखिलेशशर्मा लातूर. विद्याभारतीप्रकाशन. २०१० • भासनाटकत्रयम्संपादक- म.मो. केळकर हातवळणे मंगरूळकपुणे. • मिराशी. व.वि, भवभूति, मुंबई, महाराष्ट्रराज्यसाहित्य- संस्कृतीमंडळ, १९९९ • भट. गो. के. संस्कृतनाटके आणि नाटककार, पुणे, श्रीविद्याप्रकाशन पुणे ३०. १९८० • भास, तीन एकांकिका, किल्हापूर, महाराष्ट्रग्रंथभांडार महाद्वाररस्ता, पुणे १९६२.	

एस.वाय.बी.ए.

चतुर्थ सत्र

SAN-SEC-241

Skills of Sanskrit Language-II

संस्कृतभाषा कौशल्ये -२

श्रेयांक : २

एकूण तास -३०

बहिस्थ गुण -३०

अंतर्गत गुण -२०

Course:		
Objective:	• This course aims to get the basic knowledge of Sanskrit Language • The students enable with the concepts of sanskrit Grammar • To provide the students with the knowledge of the Writing and Speaking • To make aware the students with different types of skill of speaking and writing	
Course:	At the end of course, the students will be able to	
Outcomes:	• know the basic knowledge of Sanskrit Language • know the concepts of sanskrit Grammar. • get provide the students with the knowledge of the Writing and Speaking • know the students with different types of skill of speaking and writing	
घटक	घटक विश्लेषण	तासिका
I	शब्द रूप	
	1.1 अकारांत, इकारांत पु.नपुं,स्त्री शब्द 1.2 उकारान्त ऋकारांत, पु.नपुं,स्त्री शब्द 1.3 तकारान्त शब्द सकारांत पु.नपुं,स्त्री शब्द 1.4 ईयसन्त ,इन्नन्त नकारान्त शब्द सर्वनामे पु.नपुं,स्त्री शब्द	१५
II	धातू व गण परिचय	
	2.1 प्रथम, द्वितीय गण 2.2 लट् ,लिट्,लुट्,लृट्,लेट्,लोट्,लङ्.लिङ्,लुङ्,लृङ् लकार 2.3 विभक्ती परिचय	१५

	2.4 पत्रलेखन निबंध लेखन, कथालेखन, भाषण, भाषांतर	
अभ्यासाचे स्रोत:	• मधुसूदन पेन्ना , मीनल जोशी, अनुश्री कात्यायन, पल्लवी गाडगीळ, विसा संस्कृत साधना–, विसा बुक्स नागपूर • ज्योत्स्ना खरे, सुलभ संस्कृत लेखन , डायमंड प्रकाशन पुणे २००७.	

एस.वाय.बी.ए.

चतुर्थ सत्र

SAN-SEC-242

Practical on Skills of Sanskrit Language

प्रात्यक्षिक संस्कृतभाषा कौशल्ये

श्रेयांक : २
गुण ५०

बहिस्थ गुण -३०
अंतर्गत गुण -२०

Course: Objective:	• This course aims to get the basic knowledge of Sanskrit Language • The students enable with the concepts of sanskrit Grammar • To provide the students with the knowledge of the Writing and Speaking • To make aware the students with different types of skill of speaking and writing	
Course: Outcomes:	At the end of course, the students will be able to • know the basic knowledge of Sanskrit Language • know the concepts of sanskrit Grammar. • get provide the students with the knowledge of the Writing and Speaking • know the students with different types of skill of speaking and writing	
घटक	घटक विश्लेषण	तासिका
I	शब्द रूप	
	1.1 आवडत्या विषयावर कथा लिहिणे. 1.2 संस्कृत संवाद लिहिणे. 1.3 संस्कृत गीतांचे संकलन करणे. 1.4 संस्कृतमध्ये पत्र लिहिणे.	१५
	2.1 संस्कृत पाठशाळेत विद्यार्थ्यांची मुलाखत घेणे. 2.2 आकाशवाणी दूरदर्शन वरील बातम्यांचे अवलोकन करणे. 2.3 चित्रपट गीतांचा संस्कृत अनुवाद करणे. 2.4 संस्कृत संभाषण करणे.	१५

अभ्यासाचे
स्रोत:

- मधुसूदन पेन्ना , मीनल जोशी, अनुश्री कात्यायन, पल्लवी गाडगीळ, विसा संस्कृत साधना – विसा बुक्स नागपूर
- ज्योत्स्ना खरे, सुलभ संस्कृत लेखन , डायमंड प्रकाशन पुणे २००७.
- संस्कृत भारती संभाषण पुस्तके बेगलुरु
- डॉ वोश्वास पंचतंत्र कथा –संस्कृत भारती बेगलुरु
- शिशु संस्कृतम्, संस्कृत भारती बेगलुरु
- नवरूपकम् , संस्कृत भारती बेगलुरु
- गीत संस्कृतम् , संस्कृत भारती बेगलुरु
- स्वामी दयानंद सरस्वती, संस्कृत वाक्य प्रबोध –,वैदिक यंत्रालय, अजमेर , २०१०

**एस.वाय.बी.ए.
चतुर्थ सत्र
SAN-OE- 241
Bhagavatgeeta-part- II
भगवद्गीता – भाग- २**

श्रेयांक : २
तासिका: ३०

बहिस्थ गुण -२०
अंतर्गत गुण -३०

Course:	1.To study the basic knowledge about Sanskrit Philosophy	
Objective:	2.To study the importance of Philosophy in Human Life . 3.To study the Philosophical approach in human life . 4.To introduce the Sanskrit Philosophical Literature.	
Course:	At the end of course, the students will be able to	
Outcomes:	1.learn the basic knowledge about Sanskrit Philosophy. 2.know the importance of Philosophy in Human Life . 3.to know the Philosophical approach in human life 4.To know the Sanskrit Philosophical Literature.	
घटक	घटक विश्लेषण	तासिका
I	भगवद्गीता – कर्मयोग अध्याय - ३	
	1.1 श्लोक क्रमांक १ ते १५ 1.2 श्लोक क्रमांक १६ ते ३० 1.3 श्लोक क्रमांक ३१ ते ४० 1.4: श्लोक क्रमांक ४१ ते ५३	१५
II	भगवद्गीता –कर्मयोग अध्याय – ४	
	2.1: श्लोक क्रमांक १ ते २५ 2.1: श्लोक क्रमांक २६ ते ५० 2.3: श्लोक क्रमांक ५१ ते ६० 2.4: श्लोक क्रमांक ६१ ते ७३	१५
अभ्यासाचे स्रोत:	- भगवद्गीता कर्मयोग –म.मो.केळकर, वरद प्रकाशन जळगाव २००७ - भगवद्गीता - वाराणसी; चौखम्भा सुरभारती प्रकाशन ;२०११ - भगवद्गीता – गोरखपूर, गीताप्रेस प्रकाशन , २०१० - भगवद्गीता – नवी दिल्ली, गीविद्राम हासानंद पुस्तक प्रकाशन २०१४ - भगवद्गीता- नवी दिल्ली, नाग प्रकाशन -२००१	

एस.वाय.बी.ए. (संस्कृत)

चतुर्थ सत्र

SAN-FP- 241

Field- Project

[Refer to the Guidelines for CEP and FP given Pages 19 to 25 in this document](#)

एस.वाय.बी.ए.
चतुर्थ सत्र

SAN-FP-241

Field- Project

टीप: उपरोक्त प्रात्यक्षिकाच्या माध्यमातून विद्यार्थ्यांना अभ्यास विषयाच्या संबंधित प्रत्यक्षानुभव घेता येईल. तसेच विषयाशी संबंधित विविध उपक्रमात सहभागी होता येईल. त्यामुळे विद्यार्थ्यांची सर्जनशीलता आणि अभिव्यक्ती कौशल्ये विकसित होतील.

प्रात्यक्षिक नोंद वही

विद्यार्थ्यांनी प्रात्यक्षिक नोंद वही तयार करणे अपेक्षित आहे. त्यात खालील मुद्द्यांचा अंतर्भाव असा

1. शीर्षक:
2. उद्दिष्टे :
3. पद्धती:
4. आवश्यक साहित्य :
5. प्रक्रिया:

मांडणी

अ. चर्चा/ तत्ते/ सद्दीकर्ण/ नकाशे/ध्वनिमुद्रण/ध्वनिचित्रफिती.

आ. नोंदी व निरीक्षणे

इ. निष्कर्ष :

परीक्षा व मूल्यमापन

अ.क्र.	तपशील	अंतर्गत मूल्यमापन गुण	सत्रांत मूल्यमापन गुण	एकूण गुण
1.	प्रात्यक्षिक नोंद वही	०८	1२	२०
2.	सादरीकरण	०८	1२	२०
3.	मौखिक परीक्षा	०४	०६	१०

एस.वाय.बी.ए. (संस्कृत)
चतुर्थ सत्र
SAN-AEC/MIL-DSC-241
Great Poets in Sanskrit Literature

संस्कृत साहित्यातील श्रेष्ठ कवी

श्रेयांक : २
तासिका: ३०

बहिस्थ गुण - २०
अंतर्गत गुण - ३०

Course:	1. To give the knowledge of Sanskrit poets to the students.	
Objective:	2. To introduce the ancient dramatist <i>Bhasa, kalidas</i> , to the under graduate student.	
	3. To study great poets in Sanskrit literature.	
	4. To study the types of literature written by Sanskrit poets.	
Course:	At the end of course, the students will be able to	
Outcomes:	1. know the knowledge of Sanskrit poets to the students.	
	2. get the ancient dramatist dramatist <i>Bhasa, kalidas</i> , to the under graduate student.	
	3. know the great poets in Sanskrit literature	
	4. know the types of literature written by Sanskrit poets.	
घटक	घटक विश्लेषण	
I	संस्कृत साहित्यातील श्रेष्ठ कवी	
	1.1 वाल्मीकी ,व्यास 1.2 भास,शूद्रक 1.3 अश्वघोष,कालिदास 1.4: विशाखदत्त,भारवी	१५
	2.1 माघ,श्रीहर्ष 2.2 भट्ट नारायण ,हर्षवर्धन 2.3 भवभूती ,बाणभट्ट 2.4 भर्तृहरि , जयदेव 2.5 जगन्नाथ पंडित,गुणाढ्य	१५
अभ्यासाचे स्रोत:	१ सोमलवार नीला, <i>संस्कृत साहित्यातील श्रेष्ठ कवी</i> , नागपूर, कौमुदी प्रकाशन, २००५ २. कळंबेकर वि.वा., <i>संस्कृत साहित्याचा सोपपत्तिक इतिहास</i> , नागपूर, रदा प्रकाशन, १९९३ ३. मकडोनेल ए.ए., <i>A History of Sanskrit Literature</i> – पुनर्मुद्रण, मुंशी ने दिल्ली, राम मनोहरलाल, १९६६ ४ कीथ ए.बी., <i>A History of Sanskrit Literature</i> – मोतीलाल नरसीदास, दिल्ली, २००१ ५ दासगुप्ता अँड डे क्लासिकल पीरियड, <i>A History of Sanskrit</i>	

	<i>terature</i> – खंड १, कलकत्ता विद्यापीठ, कलकत्ता, १९६२ ६. विन्टरनिट्झ एम., <i>A History of Sanskrit Literature</i> –खंड १ व ३, कलकत्ता, १९५९; दिल्ली पुनर्मुद्रण, मोतीलाल बनारसीदास, १९९८.	
--	---	--

मूळजी जेठा (स्वायत्त) महविद्यालय
संस्कृत अभ्यास मंडळ

नाव	महाविद्यालय	पद
प्रो.भाग्यश्री भलवत्कर	मू.जे.(स्वायत्त) महविद्यालय जळगाव.	अध्यक्ष
डॉ.अखिलेश शर्मा	मू.जे.(स्वायत्त) महविद्यालय जळगाव.	सदस्य
डॉ.क्रांती व्यवहारे	बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ, औरंगाबाद.	सदस्य
डॉ.पंकजा वाघमारे	शासकीय ज्ञान विज्ञान महाविद्यालय, औरंगाबाद.	सदस्य
प्रो.कविता होले	कविकुलगुरु कालिदास संस्कृत विद्यापीठ ,रामटेक.	सदस्य
डॉ.जयश्री सकळकळे	शंकरलाल खंडेलवाल महाविद्यालय, अकोला.	सदस्य

शुभमस्तु

\